

oněch okolnostech svědky Drem Aloisem S-em a Drem Janem N-em o tom, že advokátní komora zkoumala pouze přiměřenost odměn a nikoli rozsah vykonaných prací. Byl-li důkaz nabízenými svědky zbytečným, byl zbytečným i důkaz výsledkem stran o týchž okolnostech a jest tudíž i dovolací důvod podle čís. 2 Šu 503 c. ř. s. z těchto důvodů uplatňovaný neopodstatněn.

Čís. 5294.

Vykonávání úřadu soudcovského jest na překážku jakákoliv mravní úhona, pro kterou nelze obdržeti vysvědčení bezúhonnosti, aniž by bylo třeba, by to byl nějaký čin trestný nebo kárný, kdežto zápis do listiny advokátů může býti odepřen, je-li něco na závađu dle zákona trestního, po případě dle nálezu disciplinárního.

Přiznána-li vládou mravní bezúhonnost tím, že někdo byl jmenován soudcem, nemůže mu ji oduznávatí výbor advokátní komory.

Mravní bezúhonnost a důvěryhodnost lze posuzovati vždy jen dle doby přítomné.

(Rozh. ze dne 22. září 1925, R II 250/25.)

Žádost o zápis do seznamu advokátu (kandidátu advokacie) v ý-
b o r a d v o k á t n í k o m o r y odepřel dle Šu 15 disc. statutu pro ad-
vokáty a kandidáty advokacie pro nedostatek důvěryhodnosti.

Nejvyšší soud vyhověl žádosti o odpomoc, zrušil napadené usnesení komorního výboru a nařídil mu, by znovu vyřídil žádost o zápis do seznamu advokátů (kandidátu advokacie).

D ů v o d y:

Podle sdělení presidia vrchního zemského soudu v Praze ze dne 23. dubna 1925 byl žadatel jmenován okresním soudcem usnesením vlády ze dne 8. února 1924, nastoupil službu tu dne 1. června 1924 a vykonával ji až do dne 7. července 1924, kteréhož dne z ní vystoupil, i byla resignace ta přijata výnosem ministerstva spravedlnosti ze dne 17. července 1924, a potvrzeno jest tímž sdělením, že za dobu svého soudcovského úřadu nebyl v disciplinárním vyšetřování. Tím byl žadatel z disciplinárního nálezu ze dne 30. dubna 1920, v napadeném usnesení komorního výboru citovaného úplně a bezpodmínečně rehabilitován a nelze mu tedy zápis z důvodu tohoto disciplinárního nálezu odpírati. Jestliť samozřejmé, že, uznán-li kdo za mravně zpusobilého k úřadu soudcovskému, nelze ho neuznati za rovněž tak zpusobilého k povolání advokátnímu, neboť úřad soudcovský jakožto úřad veřejný vyžaduje beze vsí pochyby naprosté veřejné důvěry, takže více ani pro povolání advokátní, jez v podstatě jest povoláním soukromým, ale ovšem od státu autorisovaným, vyžadovati nelze, nebo-li má-li se uziti terminologie římsko právní, jest úřad soudce magistratus, kdežto úřad advokáta jest pouhe munus publicum. To se podává i z předpisů zákonných. Podle Šu 2 soud. instr., jenž dle čl. II. nař. min. ze dne 5. května 1897, čís. 112 ř. zák. (jednacím řád) posud platí, vyžaduje se k dosazení na soudcovský

úřad bezúhonné mravní chování bezpochybným způsobem prokázané. Překážkou je tedy jakákoli mravní úhona, pro kterou nemůže obdržeti vysvědčení úplné bezúhonnosti, aniž by třeba bylo, aby to byl zrovna nějaký čin trestný neb kárný, může to býti i čin právně úplně nezávažný, jen když v sobě chová mravní závadu. Oproti tomu advokátní řád v ohledu mravním neměl žádného takového předpisu, nýbrž stanovil v §§ 1 až 4 pouze intelektuelní podmínky, co však se týče charakteru mravního podotýkal jen v §u 7 odstavec druhý a třetí, že zápis do listiny advokátu může býti odepřen jen, je-li mu něco na závadu dle zákona trestního a pak leda následkem disciplinárního nálezu, pokud to disciplinární předpisy připouštějí, což je právě § 15 disc. statutu, dopouštějící odepření zápisu pro disciplinární přečin (§ 14), pro nějž kandidát jeví se nehodným důvěry. Místo toho však nyní podle §u 2 písm. a) a b) zákona ze dne 31. ledna 1922, čís. 40 sb. z. a n. nastupuje jako překážka dosažení advokacie toliko odsouzení pro trestný čin mající v zápětí ztrátu práva volebního do obcí po dobu této ztráty a výmaz ze seznamu kandidátů advokacie na základě nálezu disciplinárního po dobu, po kterou výmaz trvá. Předpis první, a) značí zmírnění dřívějšího stavu, neboť ztrata práva volebního do obcí nenastává pro každý trestný čin, nýbrž jen pro takový, na který zákon klade ji bezpodmínečně anebo kde ji soud dle zákona vyslovil, což smí jen, když čin spáchán byl z pohnutek nízkých a nečestných (§ 3 čís. 3 zákona ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n. ve znění zákona čís. 163/1920 a čís. 253 1922). Předpis druhý, b) pak praví, že překážka trvá tak dlouho, pokud trvá výmaz; ale výmaz ze seznamu kandidátů advokacie nevyslovuje se dle §u 12 písm. d) discipl. stat. adv. na určitou dobu, nýbrž bez omezení časového a jen se v §u 14 odstavec druhý téhož statutu praví, že nový zápis do seznamu toho nemůže se státi než až po uplynutí 3 let. Musil by tedy kandidát dle slovního znění, než by mohl žádati za zápis do seznamu advokátů, vždy vymoci si napřed opětný zápis do seznamu kandidátů, při čemž by mu byla dle §u 15 téhož statutu na závadu případná důvěrynehodnost. Zda takového opětného zápisu do seznamu kandidátů třeba jest, aneb možno-li žádati hned za zápis do seznamu advokátů, jsou-li tu jinak všechny podmínky, zejména potřebná praxe, netřeba zde rozhodovati (byloť by to předčasno), ale ovšem i když se žádá přímo za zápis do seznamu advokátů, nastává tu hořejší otázka důvěryhodnosti, a tu tedy dlužno zde řešiti. Jestliže vláda, jak shora ukázáno, jmenovala zadatele okresním soudcem, což se mohlo státi dle §u 81 písm. a) úst. list. pouze ve sboru (§ 80 téže list.), musila si uvědomiti, zda vyhovuje žadatel podmínce §u 3 soudní instr., t. j. zda lze mu přiznati mravní bezúhonnost, a přiznala-li mu ji, jmenovavši ho soudcem, nemůže nyní výbor advokátní komory mu ji oduznávati, toť by právní řád sám v sobě byl rozdělen, což připustiti nelze. Avšak on mu ji oduznává, prohlašuje ho za důvěry nehodna, neboť v mravní bezúhonnosti vládou mu přiznané jest zahrnuta jako pojem značně užší i důvěryhodnost. Doložiti dlužno, že mravní bezúhonnost jakož i důvěryhodnost mimo ni posuzovati dlužno ve smyslu právního řádu (§§ 2 a 3 soud. instr., § 15 disc. stat., § 2 písm. a) a b) cit. zák. čís. 40/22) vždy dle doby přítomné, sice by úhonnost pokud se týče důvěrynehodnost provinilec vlekl

s sebou po celý svůj život jako břemeno nesvržitelné, což odporuje humanární tendenci moderní doby, ale napadené usnesení ani se nesnaží dovodit, proč by žadatel ještě dnes, po řadě let, měl býti důvěry nehodným, pokud se týče vůbec si neuvědomuje, zda a proč již původně delikt žadatelův involvoval důvěrynehodnost, neboť jakkoliv není to otázka tak jednoduchá, jak si ji žadatel představuje, jest přece nicméně při posuzování důvěryhodnosti potřebné k advokátnímu povolání rozdílem velikým, dopustil-li se kandidát poklesku pouze proti cti a vážnosti stavu, nebo docela poklesku proti povinnostem povolání.

Čís. 5295.

Promlčení nároku dle §u 1328 obč. zák. počíná již odepřením splnění manželského slibu.

Prohlášení zletilého vojína, že nesplní manželského slibu, třeba bylo učiněno za trvání vojenské služby, jest bezdůvodným odepřením slibu a zakládá již o sobě nárok na náhradu.

(Rozh. ze dne 22. září 1925, R II 255/25.)

Žalobu ženy o náhradu škody proti svudci dle §u 1328 obč. zák. procesní soud první stolice zamítl, maje za to, že žalobní nárok jest promlčen. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. **D u v o d y:** Žalobkyně tvrdí v žalobě, že jí žalobce zmrhal po přípovědi manželství, v které s ní chtěl vejíti, až se z vojny vrátí. První soud zjišťuje, že žalovaný přišel na dovolenou z vojny, kam narukoval, o Velikonocích 1922, které byly tehdy 16. a 17. dubna 1922 a prohlásil tehdy žalobkyni, že si ji nevezme, a že s ní ničeho míti nechce, a zjišťuje první soud, že od této doby uplynula do podání žaloby více jak 3 léta. Nárok žalobkyně prýští z §u 1328 obč. zák., to jest na plný ušlý zisk, zejména na odškodnění za zmenšení vyhlídky budoucího sňatku, opřený o trestný čin žalovaného, zmrhání žalobkyně pod přípovědi manželství. Není vůbec třeba, by trestní soudce vyslovil trestnost skutku, stačí i , když civilní soudce předpoklady tohoto činu trestného zjistí (viz rozhodnutí Gl. U. XIV. číslo 5392). Činem trestným, o který tu jde, jest přestupek §u 506 tr. zák. Ku trestnosti však nestačí, že slib manželství byl učiněn, nýbrž i že bezdůvodně splnění jeho svůdcem bylo odpíráno, třeba původně úmysl splnění tu byl, a teprve potom opačné rozhodnutí vůle sledoval. Avšak trestnost tu po dobu, kdy žalovaný byl vojínem, třeba na dovolené jsoucím, nenastala, dokud vojínem byl, vždyť by jako vojín po dobu vojenské služby ve sňatek vejíti nemohl a kdyby vojna mu trvala více než 3 léta, mohl by prohlášením svého rozhodnutí o nevstoupení ve sňatek na počátku vojenské služby snadno tříleté promlčení žalobkynina nároku přivoditi, protože pro ni dříve, než by se žalovaný z vojny vrátil, ani nárok žalobní platně vzniknouti nemohl (viz § 40 (72) zákona ze dne 5. července 1912, čís. 128 ř. zák.). Kdy žalovaný skutečně z vojny se vrátil — a jen doba po návratu jeho z vojny jest rozhodna pro projev žalovaného odpírati manželství, po-